

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: РЕФЕРАТ	№ на документа:	В сила от: 01.06.2011
			Редактиран: Страница: 1 от 8

ИД "Промоция на здравословен стил на живот"

Изготвил : Магдалена Хаджиева
 Специалност: Медицинска сестра
 втори курс, 5 група
 Фак. номер: 1056

Проверил:
 доц. Албена Андонова, дм

Стара Загора

2021

Съдържание

1. Въведение.....	3
2. Изложение.....	2
3. Подходи за промоция на здравето...5	
4. Етапи в осъществяването на здравна промоция в практиката на медицинската сестра.....	6
5. Заключение.....	7
6. Използвана литература.....	8

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Промоция на здраве е наука за утвърждаване и повишаване на индивидуалното и общественото здраве и преди всичко здравето на здравите. Предпоставка за развитие на концепцията за здравна промоция доказателствата от комплексните медико-социални и епидемиологични изследвания за:

- Многофакторната обусловеност на здравето
- Възможността да се въздейства върху рисковите фактори, обуславящи общественото здраве

Думата „промоция” се използва в ежедневната реч в смисъл на продажба, реклама, издигане, утвърждаване. В здравен контекст „Промоция” /според модела на Tannahill/ означава подобряване на здравето чрез:

- Профилактика
- Защита
- Здравно възпитание

Развитието на концепцията за здравна промоция е трасирано от няколко конференции на СЗО. Най-важната от тях се провежда в Отава, Канада през 1986 г. В основния документ, приет на конференцията, т.нар. „Отавска харта”, се формулира понятието „Промоция на здравето” като процес, който дава възможност на индивидите и обществото да засилят контрола върху определящите здравео фактори и по този начин да ги подобрят. Поставят се пет приоритетни области, свързани с промоция на здравето:

- Създаване на околна среда, укрепваща здравето
- Засилване на обществената активност в посока опазване на здравето
- Развитие на лични знания и умения за укрепване на здравето
- Преориентиране на здравните служби към промоция
- Междусекторно сътрудничество и партньорство

СТР.117

2. ИЗЛОЖЕНИЕ

За достигане състояние на пълно физическо, психическо и социално благополучие, човек трябва да притежава необходимите знания, умения и нагласи, за да идентифицира приоритетите си за задоволяване на здравните потребности и за промяна в стила и средата на живот.

Определена е ключова на роля, произтичаща от задачите и функциите на медицинската сестра, която се подкрепя от редица документи на Световната здравна организация: Декларация на Алма-Ата; Резолюции на Световната здравна асамблея; Програма на Европейския регион „Здраве за всички“; Програма на СЗО „Здраве 21“; Стратегията на СЗО „Медицински сестри и акушерки за здраве“. На медицинската сестра в Европа се отнежда централно, основополагащо място в първичната здравна помощ и това не е случайно, а е тясно обвързано с нейната компетентност да предоставя здравни грижи, да ръководи екипи за провеждане на здравно обучение, промоция на здраве и укрепване на семейното здраве. Здравното възпитание е сърцевината на взаимоотношенията между различните сфери на здравните дейности

Според Флорънс Найтингейл- основателка на модерното сестринство „Сестринството е една достойна, полезна и отговорна професия, която изисква интелигентност, физическа и морална издръжливост”

В нашето съвремие медицинска сестра е лице с висше образование получило диплома от факултет или филиал, който е признат от държавата и обучението в него съответства на единните държавни изисквания за придобиване на ОКС /образователна квалификационна степен/ - бакалавър и професионална квалификация медицинска сестра.

Според Световната здравна организация медицинската сестра е лице с базово сестринско образование, което е годно и има правото да осъществява в своята страна дейности свързани с подобряване здравното състояние, предотвратяване на болестите и грижи за болния. Нивото на подготовка на медицинската сестра трябва да отговаря на съвременните достижения на медицинската наука и практика, и на евростандартите.

Сестринството е многостранна професионална дейност, която включва едновременно рационален избор за вземане на решения в конкретна ситуация и творчески подход за осъществяването на това решение. Сестринството е не само технически назначения от лекаря, а професионалистът който координира връзката между болния и лекаря. Медицинската сестра работи в екип и съвместно с лекаря за осъществяване на здравни и лечебните грижи и дейности.

Медицинската сестра е необходимо да притежава висока професионална квалификация, обща култура и морално-етични качества.

Новите тенденции за философията и социалното значение на професията медицинска сестра е, че медицинската сестра полага грижи не само за

болния, но и за здравните хора - промоция на здравето, здравните грижи се полагат не само за пациента ,но за семейството и общността).

Медицинските сестри играят решаваща роля за подпомагане на отделните пациенти, техните семейства и общности за осигуряване на по-голяма лична отговорност за здраве, саморегулиране на здравното поведение за здравословен стил на живот, чрез здравно обучение и превантивни здравни грижи.

Стр. 168

3.ПОДХОДИ ЗА ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО

Има пет подхода за здравна промоция: медицински или превантивен; поведенчески; образователен; упълномощаване и социални промени (4). В професионалната си дейност медицинските сестри прилагат един или комбинация от тези подходи за намаляване на риска от хронични заболявания, породен от нездравословен начин на живот и за активно повишаване на позитивното здраве (Табл. №1).

Таблица №1 Професионални дейности на медицинската сестра в приложението на подходите за здравна промоция

Подход	Цел на подхода	Дейности
Медицински/ превантивен	Намаляване на заболяемостта и преждевременната смърт	Първична профилактика: имунизации; здравно обучение; Вторична профилактика: скрининг; Третична профилактика: рехабилитация, палиативни грижи
Промяна в поведението	Промяна в индивидуалните нагласи и поведение на хората за здравословен начин на живот „Знания - отношения - поведение“	Предоставяне на информация за вредното въздействие на определен фактор върху здравето: Програми за обучение за спиране на тютюнопушенето, физическа активност, здравословно хранене, хигиенни навици т.н.;

		индивидуално обучение и др.
Здравно възпитание	Предоставяне на знания, информация и развиване на умения за вземане на доброволен информиран избор за здравно поведение	Предоставяне на знания и информация за здравето - „здравна грамотност“: комуникации, индивидуални консултации; разработване на интерактивни материали и др.
Упълномощаване (даване на възможност)	Даване на възможност на индивидите и социалните групи да идентифицират здравните си потребности и активно да участват във вземането на решения и действия засягащи тяхното здраве, според личен интерес и ценности.	Партньорство, работа в екип и др.
Социални промени	Промени във физическата, социалната и икономическата среда, за да се направи по-благоприятна за доброто здраве	Лобизъм, организационни, законодателни промени - училища и работни места за насърчаване на здравето, болници промоциращи здраве и др.

Медицинската сестра трябва да осигури най-пълна информация за различни аспекти на здравето, помощ на деца и техните родители за формирането на отговорно и позитивно отношение към здравето и здравето на обществото като цяло.

Стр. 169

4.ЕТАПИ В ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ЗДРАВНА ПРОМОЦИЯ В ПРАКТИКАТА НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА И ДЕФИНИРАНЕ НА ПЕРСОНАЛЕН СТАТУС:

1. Здравно състояние, здравна история, включително наследствена;
2. Здравни проблеми;
3. Социално-етнически-културен произход;

4. Здравна грамотност, здравна култура;
5. Начин на живот;
6. Рисково здравно поведение;
7. Настоящи модели на здравно поведение;
8. Социална подкрепа;
9. Подкрепа или ограничения на околната среда и общността за здравословно поведение;
10. Потенциални или действителни бариери за промяна в здравното поведение.

Стр.170

5.Заключение

При изпълнението на своя професионален дълг медицинската сестра има контакт с много хора. Обект на нейния труд е здравето на човека- основа за благополучието на отделната личност и на обществото като цяло.

Добрата медицинска сестра знае за големите възможности на здравната промоция и я прилага във всеки един аспект на работата си, изхождайки от мисълта на Н.И. Пирогов „Пет процента профилактика се равняват на петдесет процента лечение”.

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА:

Учебник Социална медицина -Албена Керкелова,Искра Манчева,Лора Георгиева,Стоянка Попова второ преработено и допълнено издание Варна, 2014 стр.117

Сборник Доклади,, МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ И АКУШЕРКИТЕ – КЛЮЧОВ РЕСУРС В СЪВРЕМЕНОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“ НАУЧНИ РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. Христина Мирчева, ДП

Доц. Албена Андонова, ДМ

Доц. Кремена Митева, ДП

Издава: Издателски консорциум “КОТА”

Използване Промоция на здравето в професионалната дейност на медицинската сестра - Пепи М. Джеджева Стр.167-168

Грижи за болния и сестринска техника

Трето преработено и допълнено издание

Под редакцията на проф.д-р Йонко Белоев

МИ АРСО София, 2000 г. (стр.22-23, стр. 27-29)

Хендерсон, В. Основни принципи на сестринските грижи, 1960

Тончева, С., Загорчев, П., Борисова, С., Цветкова, Т., Първична здравна помощ, Наръчник за медицински сестри, ГорексПрес, София, 2000,
<http://medic.etilena.info/topics/so/641>

